

Přeprava volně ložených infekčních látek

Na stránkách tohoto časopisu se již několikrát o problematice přeprav infekčních látek psalo. Nicméně oblast přeprav infekčních látek ve vztahu k dodržování platné legislativy je neuspokojivá a nedodržování dohody ADR ze strany všech subjektů zúčastněných na přepravě je jev poměrně běžný. Proto se k tomuto tématu opět vracím.

Infekční látky jsou z hlediska dohody ADR klasifikovány do třídy 6.2, která zahrnuje látky schopné vyvolat nákazu, tj. látky obsahující původce nemocí, jako jsou viry, bakterie, paraziti, plísňe aj. Infekční látky jsou zařazeny v rámci třídy 6.2 pod čtyři klasifikační kódy:

I1 Infekční látky nebezpečné pro lidi
I2 Infekční látky nebezpečné jen pro zvířata

I3 Klinické odpady
I4 Diagnostické vzorky

V rámci každého klasifikačního kódu jsou infekční látky zařazeny vždy pod 1 UN číslo:

I1UN 2814 LÁTKA INFEKČNÍ,
NEBEZPEČNÁ PRO LIDI

I2UN 2900 LÁTKA INFEKČNÍ,
NEBEZPEČNÁ pouze
PRO ZVÍŘATA

I3UN 3291 ODPAD KLINICKÝ
NESPECIFIKOVANÝ, J. N.
nebo ODPAD (BIO)MEDI-
CÍNSKÝ, J. N. nebo
ODPAD MEDICÍNSKÝ

I4UN 3373 BIOLOGICKÁ LÁTKA,
KATEGORIE B

Nejčastěji se v rámci silniční dopravy setkáme s přepravou UN 3291 ODPAD KLINICKÝ NESPECIFIKOVANÝ, J. N. Na jeho přepravu se oproti jiným nebezpečným věcem vztahuje řada specifik, která se pokusím vysvětlit.

Přeprava klinických odpadů volně ložených ve vozidlech a v kontejnerech

Nejčastěji se setkáme s přepravou klinického odpadu UN 3291 volně loženého ve vozidlech nebo kontejnerech (jiných než označených kódem BK2 – viz dále). Dohoda ADR skutečně takovouto přepravu umožňuje na základě zvláštního ustanovení VV11, které uvádím v plném znění:

VV11

Přeprava volně ložených látek je dovolena ve vozidlech a kontejnerech speciálně vybavených způsobem, který vylučuje nebezpečí pro lidi, zvířata a životní prostředí, např. uložením odpadů do pytlů nebo vzduchotěsnými spoji.

To znamená, že klinické odpady budou buď uloženy do pytlů, jejichž uzavření ani materiál není blíže specifikován, nebo bude skříňová nástavba vozidla opatřena vzduchotěsnými spoji. V praxi jsem se s takovou nástavbou dosud nesešel. Všechny přepravy volně loženého klinického odpadu UN 3291 v ČR jsou podle mých zkušeností realizovány výhradně uložením klinického odpadu do igelitových pytlů, které jsou dále volně „naházeny“ na ložnou plochu vozidla.

Nutno tedy konstatovat, že pytle nebudou označeny ani kódem obalu, ani

bezpečnostní značkou vzoru 6.2 a ani UN 3291 nebude na pytlí uvedeno!

Již samo ukládání klinického odpadu do pytlů je problematické. Protože dohoda ADR neklade na tyto pytle žádné požadavky, bývá jejich kvalita často nevalná. Pytle jsou často poškozeny (protřeny nebo propíchnuty) a jejich uzavření se většinou provádí zavázáním provázkem. Některé z pytlů nebývají zavázány vůbec. Bohužel se velice často stává, že je klinický odpad ukládán nejen do pytlů, ale také do kartonových nebo lepenkových krabic, které nejsou uzavřeny. Takto realizované přepravy jsou pochopitelně nepřijatelné.

Nesmíme zapomenout, že se jedná o přepravu látek volně ložených, to znamená, že vozidlo musíme označit oranžovými reflexními tabulkami s čísly 606/3291 a velkými bezpečnostními značkami vzoru 6.2.

Přeprava klinických odpadů volně ložených v kontejnerech BK2, schválených podle norem ISO

Volně ložené klinické odpady lze mimo výše uvedené případy přepravovat v kontejnerech označovaných

podle ADR kódem BK2. Jedná se o uzavřený kontejner pro přepravu volně ložených látek konstruovaný a zkoušený podle normy ISO 1496-4:1991 „Série 1 Nákladní kontejnery – Specifikace a zkoušení – část 4: Netlakové kontejnery pro volně ložené suché látky“. Pro snadnější představu lze zjednodušeně říci, že se jedná o skříňové, např. dvacetistopé kontejnery, určené pro multimodální přepravu, které nejsou trvale doprovázeny posádkou vozidla. Z tohoto důvodu jsou na tuto přepravu také kladeny přísnější požadavky.

Klinické odpady lze v rámci těchto přeprav převážet jen v těsných, hermeticky uzavřených plastových pytlích konstrukčního typu odzkoušeného a schváleného podle OSN, které vyhověly příslušným zkouškám pro přepravu tuhých látek obalové skupiny II, a značených kódem obalu.

Takové plastové pytle musí z hlediska odolnosti proti nárazu a proti roztržení vyhovět normám ISO 7765-1:1988 a ISO 6383-2:1983. Každý pytel musí mít odolnost proti nára-

zu nejméně 165 g a odolnost proti roztržení nejméně 480g jak v rovnoběžné, tak i v kolmé rovině vzhledem k podélné rovině pytle. Nejvyšší čistá (netto) hmotnost každého plastového pytle musí být 30 kg. Z výše uvedeného plyne, že pytle sice nebudou označeny bezpečnostní značkou vzoru 6.2 ani UN 3291, ale přestože se jedná o přepravu látek volně ložených, budou jednotlivé pytle opatřeny kódem obalu! Jednotlivé předměty překračující váhu 30 kg, jako jsou znečištěné matrace, smějí být přepravovány bez plastového pytle, jen pokud to povolí příslušný orgán.

Opět nesmíme zapomenout, že se jedná o přepravu látek volně ložených, to znamená, že musíme označit kontejner oranžovými reflexními

tabulkami s čísly 606/3291 a velkými bezpečnostními značkami vzoru 6.2.

Nutno však podotknout, že přepravy volně loženého klinického odpadu UN 32921 v kontejnerech BK2 schválených podle norem ISO nebývají často předmětem multimodálních přeprav, a jsou proto ojedinělým jevem. ■

Jiří Došek,
DEKRA Automobil